

„Niepodległa” - prezentacja przygotowana przez uczniów kl. VII

„11 Listopada”

W historii Polski tak się składa,
Był kiedyś ponad wiek niewoli.
Jedenastego Listopada
Nasz kraj z niewoli się wyzwolił.
I wtedy myśl powstała taka,
by przez szacunek dla przeszłości,
Ten dzień na zawsze dla Polaka,
pozostał Dniem Niepodległości.

**Dla Polaków dzień 11 listopada 1918r. był dniem triumfu.
Po 123 latach niewoli Polska odzyskała niepodległość. 11 Listopada jest symbolem
miłości Ojczyzny, walki o wolność, symbolem wiary i symbolem zwycięstwa.**

Dzisiaj wielka jest rocznica Jedenasty Listopada!
Tym, co zmarli za Ojczyznę
hołd wdzięczności Polska składa.
Im to bowiem zawdzięczamy
wolność- polską mowę w szkole,
to, że tylko z ksiąg historii
poznajemy dziś niewolę.
Uroczyście biją dzwony,
w mieście flagi rozwinięto...
i me serce się raduje,
że obchodzę Polski święto.

Droga do niepodległości.

Droga Polski do niepodległości była długa i ciężka. Mimo licznych powstań, wielu stoczonych bitew i oporu przeciwko zaborcom, dopiero w 1914 roku pojawiła się nadzieja na faktycznie odzyskanie kraju. W trakcie I wojny światowej po dwóch przeciwnych stronach stanęli dwaj zaborcy - Niemcy i Rosja, a Austro-Węgry, trzeci z zaborców, targane wewnętrznymi sporami i słabościami zaczynały tracić kontrolę nad zajmowanymi ziemiami. Już od pierwszych miesięcy Wielkiej Wojny na terenach dawnego Państwa Polskiego zaczęły ożywiać się różne organizacje polityczne i niepodległościowe, oraz formacje paramilitarne. Działania te były koordynowane lokalnie, ale nie istniał żaden centralny plan odzyskania niepodległości.

W pierwszych latach wojny sytuacja międzynarodowa chociaż ogólnie dawała szansę na zmiany, nie stwarzała realnych okazji do rozpoczęcia działań. Dopiero pod koniec 1916 roku zaczęło się to zmieniać. W grudniu car Mikołaj II ogłosił zamiar stworzenia wolnego Państwa Polskiego. Chociaż było to zagranie czysto propagandowe, mające na celu zachęcenie ludności do walki z Niemcami, był to również sygnał, że sprawa Polski nie została zapomniana.

W styczniu 1917 roku prezydent Stanów Zjednoczonych, Woodrow Wilson po raz pierwszy oficjalnie zasugerował, że jednym z warunków nowego, powojennego ładu musi być utworzenie niepodległej Polski. W marcu Roman Dmowski przekazał przedstawicielom Ententy memoriał w którym wymienił tereny, które miałyby wejść pod kontrolę Polski. Działania te sprawiły, że kolejne państwa zaczęły angażować się w sprawę odzyskania niepodległości przez nasz kraj.

4 czerwca 1917 roku we Francji utworzono pierwsze oddziały Wojska Polskiego. Miały one walczyć po stronie Ententy z Niemcami, a po uzyskaniu niepodległości, miały zasilić Polskie Siły Zbrojne.

Równocześnie oddziały składające się z Polaków zaczęto formować w Austro-Węgrzech na bazie działających już od początku wojny formacji – Legiony Polskie. Niestety szybko je rozwiązano, kiedy ich członkowie odmówili złożenia przysięgi na wierność cesarzowi Niemiec w lipcu 1917 roku (tzw. Kryzys przysięgowy).

Większość żołnierzy trafiła do obozów dla internowanych oraz więzień. Równocześnie Józef Piłsudski, będący jedną z najbardziej wpływowych postaci w Legionach został aresztowany i przewieziony do twierdzy w Magdeburgu, w której przebywał do listopada 1918 roku. We wrześniu 1917 roku powołana została na terenach Królestwa Polskiego, będącego pod kontrolą Niemiec tzw. Rada Regencyjna, sprawująca władzę tymczasową. Jej głównym celem miało być uspokojenie nastrojów społecznych i odsunięcie groźby powstania.

W styczniu 1918 roku do grona orędowników powstania wolnego państwa Polskiego dołączył premier Wielkiej Brytanii, David Lloyd George. Równocześnie prezydent Wilson ponownie w orędziu noworocznym stwierdził, że należy utworzyć wolną Polskę.

Coraz bardziej niekorzystna sytuacja Niemiec na frontach jesienią 1918 roku, oraz problemy z utrzymaniem kontroli nad terenami zamieszkanymi przez Polaków sprawiały, że szanse na odzyskanie niepodległości przy wsparciu Ententy były coraz większe. Punktem kulminacyjnym był 7 października 1918 roku, kiedy Rada Regencyjna ogłosiła manifest proklamujący odbudowanie Państwa Polskiego.

Wraz z rozpadem Austro-Węgier 16 października, na terenach dawnego zaboru Austriackiego zaczęły coraz aktywniej działać organizacje proniepodległościowe. 19 października powołana została Rada Narodowa Śląska Cieszyńskiego, a 28 października Polska Komisja Likwidacyjna w Krakowie, kierowana przez Wincentego Witosa.

Ich członkowie rozpoczęli formowanie lokalnych struktur państwowych i oddziałów wojskowych, które zaczęły przejmować kontrolę nad kolejnymi miastami na terenie Galicji. 1 listopada we Lwowie doszło do walk między Polakami a Ukraińcami. Był to początek długiego procesu kształtowania wschodniej granicy kraju.

10 listopada Józef Piłsudski po opuszczeniu twierdzy w Magdeburgu przyjechał do Warszawy i nawiązał współpracę z Radą Regencyjną, która 11 listopada przekazała mu pełnię władzy nad odtwarzanymi oddziałami Wojska Polskiego. Tego samego dnia Niemcy skapitulowały, kończąc tym samym I wojnę światową. 14 listopada Piłsudski otrzymał pełną władzę cywilną, dzięki czemu możliwe stało się utworzenie nowych władz. 16 listopada do państwa Ententy wysłana została notyfikacja ogłaszająca powstanie niepodległego Państwa Polskiego.

Kształtowanie granic.

Chociaż formalnie proklamowano niepodległość, a w Warszawie zaczęły powstawać władze państwowe, problemem było ustalenie granic nowego kraju. Przez kolejnych kilka lat młode władze Państwa Polskiego starały się zapanować nad procesem ustalania granic Polski. Nie obyło się jednak bez walk.

W grudniu 1918 roku w Wielkopolsce wybuchło Powstanie wielkopolskie, które doprowadziło do ustalenia zachodniej granicy młodego państwa. O kształcie granicy wschodniej zadecydowały walki stoczone początkowo z oddziałami ukraińskimi oraz litewskimi a ostatecznie z bolszewicką Rosją. W 1920 roku na mocy plebiscytu ustalono, że Warmia i Mazury znajdują się pod kontrolą Niemiec. Tym samym Polska otrzymała bardzo ograniczony dostęp do morza. Ostateczny kształt wschodniej granicy Polski ustalono 15 marca 1923 roku.

Granica południowa na Śląsku wytyczona została dopiero 16 lipca 1922 roku na mocy porozumienia polsko-niemieckiego, będącego skutkiem trzech powstań śląskich. Wcześniej Śląsk Cieszyński, zamieszkanym w znacznej części przez Polaków został przyznany Czechosłowacji na mocy postanowień konferencji w Spa w dniach 5 - 16 lipca 1920 roku.

Bijcie dzwony, nieście w świat wieść!
Polska wolna, Polska wolna!
A my winniśmy cześć tym,
co dla naszej Ojczyzny ginęli i cierpieli dla niej,
a ona rozkwitła nowa, wspaniała!
Wolność zapukała do okien razem z wesołą ułańską piosenką.

Ojczyzna wolna, znowu wolna!
Tak bije serce, huczą skronie!
A Biały Orzeł w słońcu kwiatów
Przyleciał, by go ująć w dłonie.
Zawsze był z nami-ptak wspaniały,
Choć czasem ktoś odszedł daleko...
Bronił tej ziemi, bo ją kochał
Sercem pokoleń już od wieków.

Opracowała: mgr Izabella Arendarska